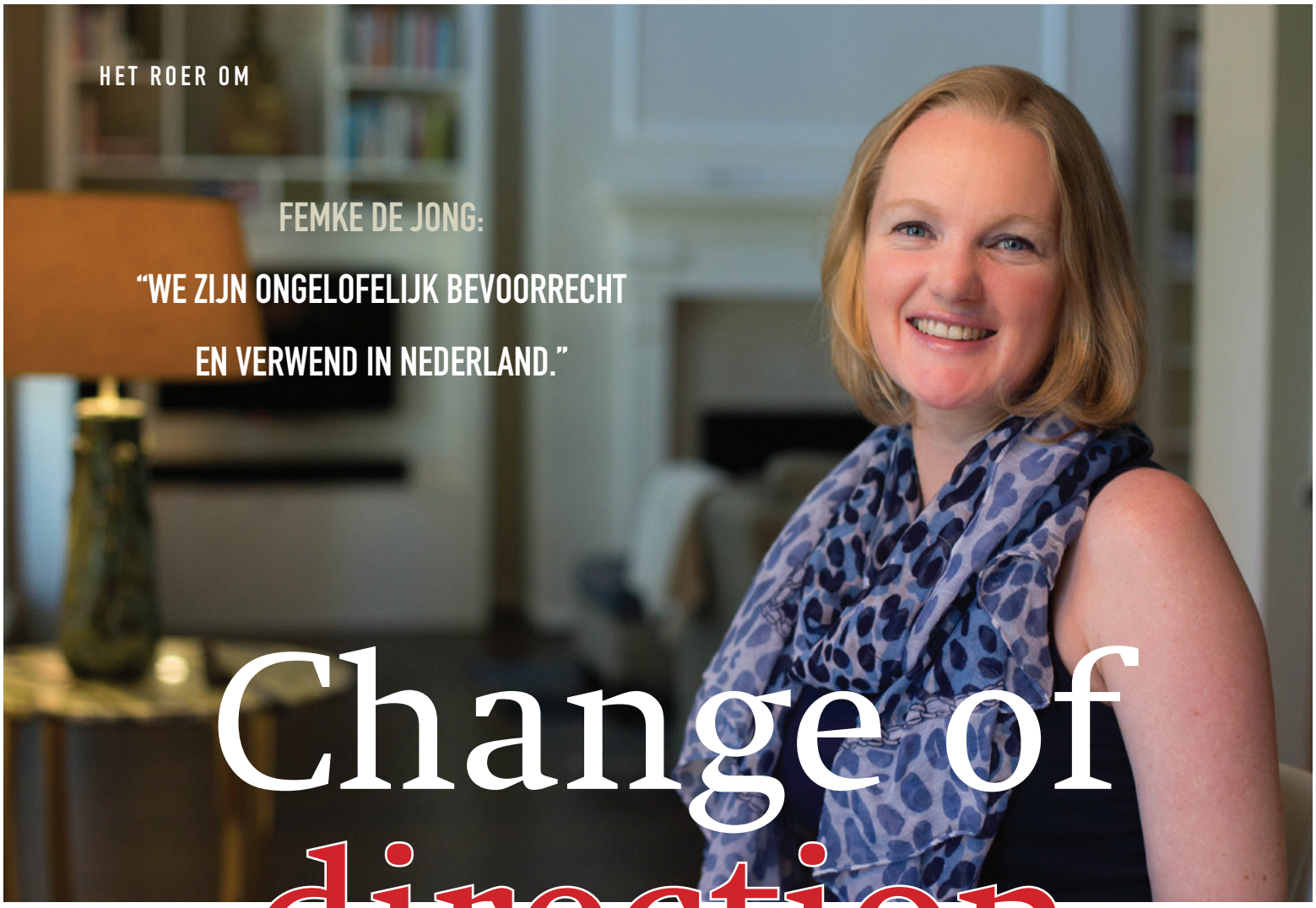

FEMKE DE JONG:

"WE ZIJN ONGELOFELIJK BEVOORRECHT EN VERWEND IN NEDERLAND."

Change of direction

TEKST **FEMKE DE JONG** | BEELD **WILKO DE JONG**

Eind april, 2016. Hij: "Schat, we verhuizen naar Texas!" Ik: "Pardon?!" Die zag ik dus even niet aankomen.

Ik was net drie maanden bezig met mijn sabbatical en was nog druk aan het afkicken van een stuk adrenalineverslaving. Resultaat van jarenlang dag en nacht werken. Wat dat met je lijf doet, merk je pas als je er mee stopt. Niet echt aan te bevelen als de ambitie is om ook op een gezonde manier een IVF-traject te doorlopen.

Het roer was bij mij dus al om. Dit kon er ook nog wel bij. Ik was nog nooit in Texas geweest maar dacht: "Het is Amerika. Iedereen spreekt Engels. Hoe erg kan het zijn?" Bovendien had ons huwelijk de afgelopen jaren grotendeels in het teken gestaan van mijn ambities. Nu kreeg mijn man, Wilko, de kans om zijn buitenlanddroom te verwezenlijken. Ik stemde in en committeerde me aan een bestaan als expatvrouw. In de zomer van 2016 pakten we alles in en vertrokken we voor 3,5 jaar naar Houston.

Vroeger vond ik dat een raar concept: het roer om. Waarom zo radicaal? Geluk is een staat van zijn en is niet afhankelijk van materiële welvaart of externe factoren. Op een rationeel niveau begrijpen de meeste mensen dat ook wel. Niettemin zijn we in het Westen zo geconditioneerd om op deze manier te denken dat we vaak, bewust of onbewust, wel op die manier opereren. 'Had ik maar een andere woning/baan/man... Dan was het vast allemaal beter...' Zo werkt het dus niet. De kunst is om schoonheid en voldoening te vinden in je huidige situatie. Van daaruit kun je verder bouwen, vanuit rust en kracht.

IK VERTREK

De idee van een frisse start in een exotisch oord had op mij wel een bepaalde aantrekkingskracht. Ik mocht ook graag kijken naar programma's als 'Ik

vertrek' of 'Floortje Naar Het Einde Van De Wereld'. Wel vroeg ik me dan altijd af of die mensen op termijn nu echt gelukkiger waren. Want waar je ter wereld ook heen vlucht, je neemt jezelf mee. Vroeg of laat kom je jezelf dus altijd weer tegen. Tenzij je bereid bent om niet alleen je omstandigheden te veranderen maar om ook daadwerkelijk de confrontatie met jezelf aan te gaan.

Makkelijker gezegd dan gedaan. Ik had er in ieder geval alle rust en ruimte voor. Maar het was heftig. Ik heb enorm onderschat wat 'het roer om' met mij zou doen. Zowel mentaal als fysiek.

Hoewel ik er zelf voor had gekozen, riep het in eerste instantie ook veel weerstand bij mij op. In Nederland ging het nog wel. In Houston had ik echt niets meer te doen en was ik alleen nog maar 'de vrouw van...'. Volstrekt anoniem en volledig afhankelijk van mijn man. Dat was even schakelen. Als alle etiketten waarmee je gewend was om jezelf te definiëren wegvallen, wat blijft er dan van je over? Wie ben je dan eigenlijk? Goede vraag.

HUISVROUW IN TEXAS

Terug naar de basis. Toen ik op mijn achttiende ging studeren, wilde ik twee dingen bereiken. In de eerste plaats wilde ik maatschappelijke impact genereren. De wereld mooier en rechtvaardiger achterlaten dan ik 'm had aangetroffen. In de tweede plaats wilde ik een gezin stichten en mijn kinderen alle kansen op een mooie toekomst geven. Een bestaan als advocaat leek op dat moment het beste middel om die beide doelen te bereiken.

"HUISVROUW IN TEXAS? EEN JAAR GELEDEN HAD IK JE NOG VOOR GEK VERKLAARD"

Het heeft me ver gebracht. Niettemin besefte ik dat ik in de loop der jaren een situatie had doen ontstaan waarin het middel vaak belangrijker was geworden dan het doel. Toen dat kwartje viel, realiseerde ik mij ook dat de uitgangspositie en de omstandigheden waaronder ik mijn beide doelen kon nastreven eigenlijk nog nooit zo gunstig waren geweest.

Huisvrouw in Texas? Een jaar geleden had ik je nog voor gek verklaard. Maar wat een cadeau! Voor nu dan. Alles is vergankelijk, dus ook dit. Reden te meer om geen minuut voorbij te laten gaan zonder er intens van te genieten.

VERWEND

Nu ik in Amerika woon, word ik me er opnieuw bewust van hoe ongelofelijk bevoorrecht en verwend we in Nederland zijn. Het verschil tussen arm en rijk is hier enorm. Amerikanen denken fundamenteel anders over de rol van de overheid. Er is veel interne verdeeldheid. Om die reden is er meestal te weinig politiek draagvlak (en dus budget) om collectieve voorzieningen te treffen die wij in Nederland als vanzelfsprekend beschouwen. De maatschappelijke effecten daarvan maak ik nu dagelijks mee, zowel in positieve als in negatieve zin.

In Nederland voeren wij elke kabinetsperiode discussie over de vraag of de pil nu wel of niet in het basispakket moet. In Amerika staan ze op het punt om het collectieve zorgstelsel, voor zover je daarvan kan spreken, in zijn geheel af te schaffen. Ziek? Dat is jouw probleem. *Why should I pay for your health-*

Medewerkers en vrijwilligers *Child Advocates*, op de daktuin van het kantoor.

care? Het is ook hier een controversieel standpunt, dat niettemin op een meerderheid in het Amerikaanse congres kan rekenen. In ieder geval op dit moment. Ondertussen kost een medische behandeling hier al gauw tien tot twintig keer zoveel als in Europa. Circa zestig tot zeventig procent van de persoonlijke faillissementen in Amerika is dan ook het gevolg van exorbitant hoge zorgkosten. Vaak gaat het dan om mensen die gewoon werk hebben en die, nota bene, een zorgverzekering hadden afgesloten.

CHILD ADVOCATES

Het feit dat het in Amerika minder vanzelfsprekend is dat de overheid van alles regelt, zorgt er wel voor dat er overal enthousiaste mensen en charitatieve organisaties opstaan die helpen om dat gat te vullen. Een prachtig voorbeeld daarvan is *Child Advocates*, waar ik sinds oktober 2016 aan verbonden ben.

Child Advocates komt op voor de belangen van kinderen die op last van de rechter uit huis zijn geplaatst omdat het thuis niet meer veilig was. Bijvoorbeeld omdat er sprake is van alcohol- of drugsverslaving, mishandeling of seksueel misbruik.

In Houston gaat het om circa 5.000 kinderen. Een gemiddelde jeugdzorgwerker heeft zeventig tot honderd gezinsdossiers en is dus verantwoordelijk voor het welzijn van honderd tot tweehonderd kinderen. Die moet hij elke maand bezoeken en van A tot Z begeleiden, terwijl hij ook intensief contact moet onderhouden met alle betrokken instanties en partijen en hij een paar dagen per week op de rechtbank moet zijn om verslag en aanbevelingen te doen. Dat kan dus niet. Met als gevolg dat de veiligheid van de kinderen niet kan worden geborgd en zij niet de zorg en hulp krijgen die ze nodig hebben. Dossiers (lees: kinderen) raken hier letterlijk kwijt in het systeem.

Werkoverleg met begeleider Javier Gonzales.

Om die reden benoemd de rechter in dit soort zaken vaak een *guardian ad litem*. Dat is een getrainde vrijwilliger die begeleid wordt door een professional van *Child Advocates*. De vrijwilliger is belast met het toezicht op één gezin. Niet meer. Hij bezoekt de kinderen minimaal één keer per maand en houdt contact met alle betrokken partijen en instanties. Hij belt bijvoorbeeld met de school, de therapeut, jeugdzorg, advocaten, etc. Eén keer per kwartaal doet hij tijdens een zitting bij de rechter verslag en aanbevelingen. Vaak is hij op dat moment de enige die een goed overzicht heeft van wat er allemaal speelt en is hij voor jeugdzorg en de rechter dus van cruciaal belang om goede beslissingen over de toekomst van de kinderen te kunnen nemen.

Het werk van *Child Advocates* is een vorm van geïnstitutionaliseerd vrijwilligerswerk. In Nederland kennen we dat niet echt. Althans, niet in deze

Femke de Jong

Femke de Jong – Struiksma (37) was advocaat voor de verzekeringssector, voorzitter van de landelijke Federatie van Assurantieclubs, lid van de Raad van Toezicht van het New Financial Forum en een veelgevraagd spreker, docent en columnist. Per 1 januari 2016 nam ze onverwachts, voor onbepaalde tijd afscheid van de sector in verband met een IVF - traject. Het doorbrak een taboe. In reactie op de persberichten van haar vertrek ontving ze uit de hele branche reacties van mensen die jarenlang met dezelfde problematiek hadden geworsteld, maar daar op de werkvloer nog nooit echt open over hadden durven praten. Sinds september 2016 woont ze met haar man, Wilko (39), in Houston, Texas. Begin december verwachten ze hun eerste kind.

vorm. Ik sta er versteld van hoe goed dat kan werken.

Child Advocates houdt op dit moment intensief toezicht op ruim 2.500 kinderen. Dat doen ze met een team van vijftig professionals en 750 getrainde vrijwilligers, waar ik er één van ben. Daarnaast worden er gedurende het hele jaar activiteiten georganiseerd, vaak in samenwerking met het bedrijfsleven. Dat varieert van benefietavonden en netwerkbijeenkomsten om geld in te zamelen tot trainingen voor de vrijwilligers. Voor de kinderen worden er ook aan de lopende band leuke activiteiten georganiseerd. In september mogen alle kinderen bijvoorbeeld meedoen aan een *Back-to-School shopping spree*, die in samenwerking met een lokaal warenhuis wordt georganiseerd.

Vrijwilligers aan het werk om donaties van schoolspullen en speelgoed te sorteren.

DANKBAAR WERK

Zelf begeleid ik op dit moment zes kinderen in de leeftijd nul tot acht jaar. Dat is ongelofelijk dankbaar werk. Naast het feit dat ik echt iets kan betekenen voor hun toekomst krijg ik door dit werk een intensief kijkje achter de schermen van de Amerikaanse overheid en treed ik op in de rechtbank. Op dat moment ben je geen 'toerist' meer maar draai je echt mee in de maatschappij.

De aanbevelingen die *Child Advocates* doet zijn gebaseerd op wat men in Texas juridisch en cultureel acceptabel vindt. Ik ben hier nog niet lang genoeg om echt goed te doorgronden wat dat betekent. Is het bijvoorbeeld verantwoord dat een kind terug naar huis gaat, terwijl we weten dat zijn klinisch depressieve moeder legaal een pistool bezit? Op welk moment is het recreatief gebruik van weed, dat hier volstrekt illegaal is, een gegronde reden om een kind uit huis te plaatsen? Het cultuurverschil dwingt me continu om mijn eigen opvattingen kritisch te toetsen. Gelukkig kan ik op dat soort momenten rekenen op support van mijn begeleider Javier Gonzales, die niet alleen het vak beheerst maar die ook de lokale cultuur kent.

Protesten buiten de rechtbank.

TOEKOMST

Inmiddels ben ik ruim 24 weken zwanger. Daar ben ik intens dankbaar voor.

Wat de toekomst verder brengt? Geen idee. Voor nu geniet ik van het leven hier en gebruik ik mijn tijd om te reizen, te studeren en mij verder te ontwikkelen. Zodat ik na deze expat-periode klaar ben om een volgende stap te zetten. Grootste en meeslepende plannen. Maar voor het zover is, eerst (ook) maar wat beter leren koken en strijken. Speciaal voor hem ☺ ■